Εμίνακο

Науковий щоквартальник
№ 2 (42) (квітень-червень)

Миколаїв
2023

УДК 94+930+902/904+327
DOI: 10.33782/eminak2023.2(42)

Засновник видання: Науково-дослідний центр «Лукомор'є» Інституту археології НАН України

Журнал внесено до Переліку наукових фахових видань України (група «Б») з історичних наук (Наказ МОН України № 409 від 17 березня 2020 року).

Головний редактор: *Ігор Срібняк*, д.і.н., професор (Київ, Україна)

Відповідальний редактор: *Олександр Тригуб*, д.і.н., професор (Миколаїв, Україна)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Барсук Олена, к.і.н., доцент (Мозир, Республіка Бєларусь)
Біаджи Паоло, PhD, професор (Венеція, Італія)
Буйських Алла, д.і.н., ст. наук. співр. (Київ, Україна)
Георгієв Георгій, PhD, доцент (Софія, Болгарія)
Гречко Денис, д.і.н., ст. наук. співр. (Київ, Україна)
Гузун Вадим, PhD, магістр з міжнародного права (Бухарест, Румунія)
Гюрова Марія, д.і.н., ст. наук. співр. (Софія, Болгарія)
Данилець Юрій, к.і.н., доцент (Ужгород, Україна)
Дегтярьов Сергій, д.і.н., професор (Суми, Україна)
Димчик Рафал, доктор ґабілітований, професор (Познань, Польща)
*Єнаке Джордж***,** PhD (історія), професор (Галац, Румунія)
Кривошея Ірина, д.і.н., професор (Умань, Україна)
Кривошея Ігор, к.і.н., професор (Умань, Україна)
Мерфі Наталя, PhD, асистент професора (Магнолія, Арканзас, США)
Михайлуца Микола, д.і.н., професор (Одеса, Україна)
Піструіл Ігор, к.і.н., доцент (Одеса, Україна)
Савченко Віктор, д.і.н., доцент (Одеса, Україна)
Сапожников Ігор, д.і.н., ст. наук. співр. (Київ, Україна)
Сініка Віталій, к.і.н. (Тирасполь, Молдова)
Тельнов Микола, к.і.н. (Кишинів, Молдова)
Тютюнджи Мехмет, д.і.н. (Гарлем, Нідерланди)
Черкасов Олександр, д.і.н. (Вашингтон, США)
Цораніч Ярослав, PhD, доцент (Прешов, Словаччина)
Юодіс Дарюс, PhD (Вільнюс, Литва)

Відповідальний секретар: *Кирило Горбенко*

Адреса редакції:
54007, Україна, м. Миколаїв, абон. скриня № 5, НДЦ «Лукомор'є»; **e-mail**: alextrigub@ukr.net

Дивіться наші статті на офіційній сторінці в Інтернеті: https://www.eminak.net.ua

Журнал індексується (представлений у базі):
Scopus (Elsevier), ESCI of Web of Science Group (Clarivate Analytics), ERIH Plus (EU), DOAJ (Швеція), Crossref (США), Google Scholar (США) та іншими.

Емінак. 2023. № 2 (42) (квітень-червень). 304 с.

Статті подаються в авторській редакції. Автори несуть відповідальність за достовірність фактів, імен і за граматичні та стилістичні помилки.

ISSN (Print) 1998-4634
ISSN (Online) 2708-0226

© Автори статей, 2023
© НДЦ «Лукомор'є», 2023

***** ***Емінак*** (грец.) – за однією з версій, ім'я скіфського царя, що здійснював владу над Ольвією.

Εμίνακο

Scientific Quarterly Journal
№ 2 (42) (April-June)

Mykolaiv
2023

UDC 94+930+902/904+327
DOI: 10.33782/eminak2023.2(42)

The founder: Scientific Research Center «Lukomorie» of the Institute of Archeology of NASU

The journal is included in the List of Scientific Professional Editions of Ukraine in the field of Historical Sciences (Order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 409 dated March 17, 2020).

Editor in Chief: *Ihor Sribniak* (Kyiv, Ukraine)

Deputy Chief Editor (Responsible Editor): *Oleksandr Trygub* (Mykolaiv, Ukraine)

EDITORIAL BOARD:

Barsuk Alena, PhD, Associate Professor (Mozyr, Republic of Belarus)
Biadgi Paolo, PhD in History, Professor (Venezia, Italy)
Bujskikh Alla, Doctor in History, Senior Researcher (Kyiv, Ukraine)
Cherkasov Oleksandr, Doctor in History, Senior Researcher (Washington, USA)
Coranič Jaroslav, PhD, Associate Professor (Prešov, Slovakia)
Enache George-Eugen, PhD in History, Professor (Galaţi, Romania)
Juodis Darius, PhD in History, Senior Researcher (Vilnius, Lithuania)
Georgiev Georgi, PhD in History, Associate Professor (Sofia, Bulgaria)
Grechko Denys, Doctor in History, Senior Researcher (Kyiv, Ukraine)
Gurova Maria, Doctor in History, Senior Researcher (Sofia, Bulgaria)
Guzun Vadim, PhD in History, Master of Internat. Law (Bucharest, Romania)
Danylets Iurii, PhD in History, Associate Professor (Uzhhorod, Ukraine)
Degtyarev Serhii, Doctor in History, Professor (Sumy, Ukraine)
*Dymczyk Rafał***,** Doctor in Humanities, Professor (Poznan, Poland)
Kryvosheia Iryna, Doctor in History, Professor (Uman, Ukraine)
Kryvosheia Ihor, PhD in History, Professor (Uman, Ukraine)
Murphy Natalia, PhD in History, As. Professor (Magnolia, Arkansas, USA)
Mykhailutsa Mykola, Doctor in History, Professor (Odesa, Ukraine)
Pistruil Igor, PhD in History, Associate Professor (Odesa, Ukraine)
Sapozhnykov Igor, Doctor in History, Senior Researcher (Kyiv, Ukraine)
Savchenko Viktor, Doctor in History, Associate Professor (Odesa, Ukraine)
Sinika Vitalij, PhD in History (Tiraspol, Moldova)
Telnov Nicolai, PhD in History (Chişinău, Moldova)
Tütüncü Mehmet, Doctor in History (Haarlem, Netherlands)

Responsible secretary: *Kyrylo Horbenko*

Editorial Address:
Research Center «Lukomorie», post box 5, Mykolaiv, 54007, Ukraine; **e-mail:** alextrigub@ukr.net

See our papers on the following Official web page: https://www.eminak.net.ua

The journal is Abstracted/Indexed:
Scopus (Elsevier), ESCI of Web of Science Group (Clarivate Analytics), ERIH Plus (EU), DOAJ (Sweden), Crossref (USA), Google Scholar (Google. USA), etc.

Eminak. 2023. № 2 (42) (April-June). 304 p.

Papers are submitted in the author's wording. The authors are responsible for the authenticity of the facts, names and for grammatical and stylistic errors.

ISSN (Print) 1998-4634
ISSN (Online) 2708-0226

© Authors of papers, 2023
© SRC «Lukomorie», 2023

*** *Eminak*** (greek) – according to one version, the name of the Scythian king, who exercised power over Olbia.

CONTENT

Editorial

Trygub Oleksandr
Special Issue on Archaeology 9

Ancient History

Pistruil Igor
Regarding one flint item from the collection of the Upper Paleolithic site Kaystrova Balka IV 13

Guliyeva Zeyneb
Neolithic Traditions on the Northern Periphery of the Dalmatepe Culture 22

Yanish Yevheniia
Vertebrates As Bioindicators of Climate Change 37

Agulnikov Serghei
New Settlement of Holercani-Hansca Cultural Horizon in Republic of Moldova 58

Horbenko Kyrylo, Smyrnov Leonid, Zhyrok Yurii
Structure № 18 of 'Near Suburbs' of Dykyi Sad Fortified Settlement 68

Kravchenko Evelina
The Rests of Fortification of Uch-Bash Hillfort in the South-Western Crimea 87

Hutsal Anatoliy, Hutsal Vitaliy, Mogylov Oleksandr
Early Iron Age Mound Near the Village Malynivtsi in Podillia 109

Kotenko Viktoriia, Kushnir Anatolii, Smyrnov Oleksandr
Local Pottery in the Lower Bug Region at the Early Stages of Urbanization 136

Ivantchik Askold
Doctors of the Roman garrison of Tyras 155

Modern Times

Kovalenko Oksana, Babenko Liudmyla, Lugovy Roman
Pottery Kilns of the end 17 – early 18 Century From the Town of Reshetylivka (Poltava Region) 167

Osadchij Evgenij, Degtyarev Sergey
Archaeological Sights of Oleshnia District (Based on the Materials of Boris Baturyn's Land Map of 1724) 207

Oleksenko Roman, Parkhomenko Vladyslav, Perepeliuk Olha
Antiquities of Northern Black Sea Region and Bessarabia on Pages of Eparchy Publications in Pre-Soviet Era 220

Zemskyi Yurii, Trygub Oleksandr
Podillia Church Historical and Archaeological Society in the Study of Archaeological Heritage 234

Kravchenko Inna
Archaeological Antiquities of Church and Archaeological Museum at Kyiv Theological Academy (1872-1919) 252

Contemporary History

Sokyrska Vladylena, Podryez Yulia
Issues of Archaeological Cultures Study in the Territory of Uman Region (on materials by H.Yu. Khraban) 271

Griffen Leonid, Ryzheva Nadiia
Social Role of Cultural Heritage and Objectives of Monument Studies 288

ЗМІСТ

Сторінка редактора

Тригуб Олександр
Спеціалізований номер з археології 9

Давня історія

Піструіл Ігор
Про одне кременеве знаряддя з колекції стоянки верхнього палеоліту Кайстрова балка IV 13

Кулієва Зейнеб
Неолітичні традиції на північній периферії культури Далматепе 22

Яніш Євгенія
Хребетні як біоіндикатори зміни клімату 37

Агульніков Сергій
Нове поселення культурного горизонту Холеркань-Ханска у Республіці Молдова 58

Горбенко Кирило, Смирнов Леонід, Жирок Юрій
Приміщення № 18 «ближнього передмістя» городища Дикий Сад 68

Кравченко Евеліна
Залишки фортифікації городища Уч-Баш у Південно-Західному Криму 87

Гуцал Анатолій, Гуцал Віталій, Могилов Олександр
Курган доби раннього заліза біля с. Малинівці на Поділлі 109

Котенко Вікторія, Кушнір Анатолій, Смирнов Олександр
Місцеве гончарство у регіоні Нижнього Побужжя на ранніх етапах урбанізації 136

Іванчик Аскольд
Лікарі римського гарнізону Тіри 155

Нова історія

Коваленко Оксана, Бабенко Людмила, Луговий Роман
Гончарні горна кінця XVII – початку XVIII століття з містечка Решетилівки (Полтавщина) 167

Осадчий Євген, Дегтярьов Сергій
Археологічні пам'ятки Олешнянського повіту (за матеріалами ландкарти Бориса Батурина 1724 р.) 207

Олексенко Роман, Пархоменко Владислав, Перепелюк Ольга
Старожитності Північного Причорномор'я та Бессарабії на сторінках єпархіальних часописів дорадянської доби 220

Земський Юрій, Тригуб Олександр
Подільське церковне історико-археологічне товариство у вивченні археологічної спадщини 234

Кравченко Інна
Археологічні старожитності Церковно-археологічного музею при Київській духовній академії (1872-1919) 252

Сучасна історія

Сокирська Владилена, Подрєз Юлія
Проблеми дослідження археологічних культур на території Уманщини (за матеріалами Г.Ю. Храбана) 271

Гріффен Леонід, Рижева Надія
Соціальна роль культурної спадщини та завдання пам'яткознавства 288